

«Asla dänme, asla!»

Category: Kitapcy, Pedagogika we edep-terbiýe

написано kitapcy | 23 январа, 2025

"Asla dänme, asla!"

"ASLA DÄNME, ASLA!"

"ABŞ-nyň ýörite güýçleriniň (спецназ) saýlama urşujysy, Wýetnam urşunyň weterany, adalatsyzlyga garşy ýeke özi garşy çykan, epeý amerikan goşunynyň etmedigini ýeke özi we hatda ýeke elinde eden, goşunyň iň geleňsiz ofiseri tarapyndan zygiderli harby gulluga çagyrylyp durlan we her tabşyrykda ýesir düşen şol ofiseriň özüni-de kinofilmiň soňunda halas edýän gahryman esgeri tanaýansyňyz: **Jon Rembo!**

Ýetmiş dört ýaşly amerikan aktýory Silvester Stalloneniň oýnan 1982-2019-njy ýyllar aralygynda alty bölümi surata düşürilen amerikan ekşn-urusjaňly kinofilmi.

Çeper gahryman, amerikan propogandasynyň döreden hyýaly esgeri.

Ençeme ýyllap söýgüli gahrymanymyz Jüneyit Arkyny ýeterlik tanamandygymyzy onuň ýeke adamlyk "goşuny" arkaly bilip galdyk.

SAT komando kursyny geçende bir zada göz ýetirdik: Rembolar diňe kinofilmlerde bolýan eken we hakyky goşunlaryň Rembolara däl-de, egin-egne berip, goşaýumruk deý birigip hereket edip bilýän toparlara mätäçligi bar eken.

Şonuň üçinem "Dowzah hepdeligi" tamamlanandan soň bizem biri-birimize ysnyşyp, dost-doganlaşyp bir bitewi topara öwrülipdik.

Mysal üçin, tälimçilerimiziň beren ýedi adamlyk ýetmiş kilo agyrlygyndaky çişirilýän boty sekizinji gardaşymyz bolmasa çişirip bilmezdik.

Diýseň dar, çylşyrymly, belentli-pesli we arasyndan geçmek juda kyn tikenekli simler bilen gurşalan ýörite geçelgeden geçeniňizde hersi kyrk kilograma barabar jemi ýedi kişiniň goşhaltasy we birem ýetmiş kilogramlyk bot bilen bile üç ýüz

elli kilogramy kellämiziň üstünde daşap bilmek üçin bir bitewi topar bolmaga mejbursyňyz.

Boýy uzynlara has köp ýük ýüklenýän, kelte boýlularyň-da elleri, eginleri, ýürekleri bilen direg bolýan bu dar geçelgede haýsy kursda bolsa bolsun, şata döz gelip bilmän gözlerine ýaş aýlamadyk ýok bolsa gerek.

Her näme-de bolsa biri-biriňe gysylşyp we kynçylygy-da, agyr ýükü-de deň paýlaşyp geçen kursdaşlar diňe egin-egne berip ýol aşandyklary bilenem çäklenmän, eýsem pellehanada ýoluň başyndakydanam has güýçlenip çykýarlar.

Gysga harby kurslar iş karýeramyzda-da, şahsy durmuşymyzda-da ýeke özümiziň eýgerip bilmejek ýüklerimizi deň göterişmäge, şeýdip bolmajak zady boldurmaga we elbetde üstünlik gazanmagymyza, beýleki bir tarapdan gazanan üstünligiňe bolan begenjiňizi-de artdyrmaga ýardam edýär.

2006-2008-nji ýyllarda ýurdumyzyň Germaniýa Federatiw respublikasynyň Berlindäki ilçihanasynyň Deňiz güýçleri boýunça ataşsesi bolup işledim.

Berlinde işlän ýyllarymda iki gowy dost gazandym. Olar Maşgala bolup gatnaşýan dostumyza öwrülen är-aýal – Ilçihanamyzyň harby adminstrasiýasynyň ataşsesi Remzi Erbil we onuň aýaly Ýasemin.

Olaryň dört ýaşlyja gyzy Ýaren bilen biziň üç ýaşly oglunyz Serkan şol geçen iki ýylyň dowamynda hezil edip bileje oýnardylar.

Bir gün Berline Rumyniýadan sirk gelendigini eşden Remzi, petek alypdyr, şeýdip Serkandyr Ýareni hepdäniň ahyrynda güýmemek işi iki atanyň boýnuna galypdy. Çykyş ediljek ýere baranymyzda, sirkden zyýada özleriniň ýarmarka gelen ýaly boluşlaryny gördük-de, çadyra golaýlaşdyk. Gapynyň agzynda petekleri barlaýan ýaş rumyn gyzy bardy.

Mylakatly ýylgyryşyp peteklerimizi barladanymyzdan soň ýerimize geçip oturdyk.

Ullakan bir tomaşa üçin hantama bolup durmagtň gereğiniň ýokdugyny görkezen çykyş çagalarymyzy güýmese-de ýeterlikdi.

Çykyşyň açylyşyny orta ýaşly bir aýal açdy we ilkinji bolup sahna çykmaly kolik eşikli masgarabazy anons etdi.

Masgarabazyň çagalary güldüren gysga wagtlyk tomaşasynyň yzysüre orta ýaşly aýal ýene eli mikrofony orta çykyp: "Indi at üstündäki ajaýyp çykyşlar bilen sahnada Anastasiýa-a-aa!" diýip şowhunly gygyrdy. Bir seretsek onuň Anastasiýa diýýäni – ýaňy gapynyň agzynda petekleri barlan gyz.

Ezber gimnastikaçy bolan Anastasiýa at üstünde hakykatdanam ýerine ýetirmesi kyn we göze ýakymly görnen çykyşlaryny gutaryp-gutarmanka soňky nobaty itli çykyş etmek üçin sahna bir jenap we onlarça it çykdy.

Çagalarymyzyň begenşäýsini diýsene!

Itlu çykyşyň yzyndan gelen anons şeýle boldy: "Indi trapezdäki ajaýyp çykyş bilen sahnada Anastasiýa-a-aa!"

Petek barlaýan, at üstünde hokgabazlyk edýän Anastasiýa şindi trapezde ajaýyp çykyşyny etmelidi.

Anastasiýa hakykatdanam diýseň ussat we ajaýyp gyzdy hem-de çykyşyň galan bölümünde guşlar bilen, ýer hereketleri bilen, iki adamlyk çykyşlar bilen birnäçe gezek sahna çykdy.

Işiň täsin tarapy, bir adamyň ukyp-başarnygynyň üstünde gurnapan sirkiň ilkinji ýarymy tamamlanyp, arakesme berlen badyna Anastasiýa bu gezek sport eşiklerini geýdi we mekjejöwen arabasynda patrak satdy.

Anastasiýa hakykatdanam ajaýyp gyzdy!

Köpçülige çykanyňyzda Rembo ýa-da Anastasiýa bolmaga synanyssaňyz, diňe öz ýüküňizi agraaldarsyňyz.

Işiňizi Rembolaryň ýa-da Anastasiýalaryň üstünde gurnamaga çalyşýan ýolbaşçy bolsaňyz, onda işiňizi gowy gurnap bilmeýänligiňizdir.

Herkese Rembodyr Anastasiýanyň wezipesi ýüklenen işler şahsylygyň çäginden çykyp bilmeýän, kişileriň ukyp-başarnyklarynyň üstünde gurlan, "ýeke adamlyk çykyşa" öwürülen, şuňa dahyllylykda-da tötänliklere daňlyp galan işler bolup galýandyr.

Rembo diňe çeper kinofilmiň gahrymany. Anastasiýa bolsa rumyn sahnasynda bar işe bir özi ýetişjek bolup ylgamakdan başga çäresi bolmadyk işbaşarjaň gyz.

Rembo ýa-da Anastasiýa bolmaga synanyssaňyz, uzak möhletleýin üstünlikleri gazanmak kyn düşer we bu ýagdaý ne-hä size, ne-de

edýän işiňize peýda getirer.

Şahsy durmuşyňyzda-da, iş karýeraňyzda-da ýüki deň çekişmek kynçylygy azaldýandyr, ukyp-başarnygy we şowlulugy barha artdyrýan faktordyr."

Şuňa çenli okan ajaýyp setirleriňizi Aly Türkşeniň ýazan "Asla dänme, asla!" ("Asla Vazgeçme Asla") kitabyndan sitata aldym. Kardak gahrymany, "Balýoz" dildüwşügininiň ýesiri, legendar SAT ofiseriniň adatdan daşary başdan geçirmeleri onuň hut öz eli bilen ýazan kitabynda gürrüň berilýär.

Emma çynym bilen aýdýaryn, kitap başdan geçirme hekaýatlaryndan has köp zady öz içine alýar. Kitap häzirki zaman "kuwaýy milliýäniň" (milli goranyşyň) neşir organy "Kırmızı Kedi" ("Gyzyl pişik") neşirýatyndan çapdan çykdy. Arka sahabyndaky annotasiýany kelimeleriň ependisi Sunaý Akyn ýazypdyr.

Çorludaky otly heläkçiliginde dokuz ýaşly ogly Oguz Ardany ýitiren we bu adalatsyz döwürde hukuk göreşini bermäge çalyşan Mysra Öze bagyşlapdyr.

– Dänme wirusynyň aňyňyza girmegine ýol bermäň.

– Ýa bir ýol tap, ýa-da bir gezek ýol tapmaga synanşyp gör.

– Üstünlik sessiz-sedasyz däl, beýninizde oňa ýoldaşlyk edýän ajaýyp saz bilen gelýär.

– Neçüýn göreş sportlary bilen gyzyklanmaly?

Neden mücadele sporlaryyla ilgilenmeliyiz?

– Herkes ýüreginiň göwrümiçe gorkar.

– Batyr gaýlyk – gorkmazaklyk däl, batyr gaýlyk – gorkýandygymyza garamazdan idellarymyzyň, söýýänlerimiziň ugrunda etmeli işleri etmektir.

– Paraşýut siziň sosial derejäňiz bilen gyzyklanmaýar, şereketiň başlygy, döwlet ýolbaşçysy diýip seljerip durmaz, ol sizi özüňi tanatjak, egoňyzy peseltjek kömekçidir.

– Ýigrenç öldürüjidür.

– Ýuwaşlanyňyzda nämeler bolýar?

– Nämä döz gelendigiň däl, nädip döz gelendigiň esasy zat.

– Ýelkenli gaýyklaram, durmuşam birmeňzeş kadalar bilen

ýöreyär.

– Herkesiň gidýän ýolundan gitseňiz, herkesiň görýänini görersiňiz, aralyk we arka ýollara girmän durmuşy öwrenip bilmersiňiz.

– Geçmişde başdan geçirenleriňiziň sizi ýesir almagyna, bugünkü görjek gözelligleriňize päsgelçilik döretmegine ýol bermäň.

Şular ýaly ünsüňi çekiji, hakykatdanam täsin we sarsdyryjy başdan geçirmelerden hem-de mysallardan doly, elli alty bölümden ybarat analitik akyly-paýhasdan pürepür kitap -bir kitabyň aýdyp biljek zatlaryndan has köp zady gürrüň berýär. Dogrymy aýtsam, uzak wagtdan bäri şular ýaly gowy we okandan soň şeýlekin oýlandyryp bilen kitap okamandym.

Aly Türkşene ildeşimiz hökmünde minnetdarlygymy bildirýärim.

Bu ýurtda çaga terbiýeläp ýetişdirýän herkese we ýurduň gelejegini garaňky görýän watan ogullaryna bu ylham beriji kitaby hökman okamagyny ündeýärim.

Ýylmaz ÖZDIL.

09.06.2020 ý, "Sözcü" gazetini.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW,
Sambul uniwersitetiniň talyby.

Pedagogika we edep-terbiýe